

Miehennevan aurinko- ja tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnos

Khall 13.02.2023 § 23

YIT Suomi Oy on lähestynyt Alavieskan kuntaa kaavoitusaloitteella tuulivoiman tuotantoalueeksi Miehennevan alueelle. Hankealue sijoittuu Alavieskan pohjoisosaan Taluskylälle osin Merijärven rajaa vasten. Hankealueen etäisyys Alavieskan keskustaajamasta on n. 10km pohjoiseen ja Taluskylän kyläkeskuksesta n. 2km pohjoiseen. Hankealueen sijainti saattaa sijoittua myös osin Merijärven kunnan puolelle. Molemmat kunnat päättävät hankkeesta kuitenkin itse ja kaavoitusprosessi on kuntakohtainen. Hankealueen kokonaispinta-ala on n. 514 ha, josta Alavieskan kunnan alueelle sijoittuu n. 415 ha. Samalle alueelle tuulivoimapuiston kaavoitusta on aiemmin selvittänyt TM Voima Oy. Kunnan toimesta tehdyn selvityksen mukaan TM Voima Oy:llä ei ole intressiä jatkaa ko. alueen kaavoittamista tuulivoimapuistolle ja he ovat lopettaneet hankeselvityksen omalta osaltaan. Kaavoitusprosessin aloittamiseksi YIT Suomi Oy tai yhtiön mahdollisesti perustama hankeyhtiö tekisi kaavoitus sopimuksen Alavieskan kunnan kanssa. Oheismateriaalina kaavoitusaloite.

Tuulivoimapuiston tarkempi sijoittuminen on esitetty oheismateriaalina olevassa hankealueen kartassa. Pohjois-Pohjanmaan liiton hyväksytyissä vaihemaamaakuntakaavoissa aluetta ei ole varattu tuulivoimatuotantoalueeksi. Myöskään TUULI-hankkeessa laaditussa sijainninohjausmallissa aluetta ei ole, koska alkujaan TM Voima Oy:n selvityksessä alueelle sijoittuisi alle 10 tuulivoimalaa.

YIT on suurin suomalainen ja merkittävä pohjoismaalainen rakennusyhtiö, joka on perustettu v. 1999. Palvelukonseptin mukaan YIT tukee asiakasta tuulivoiman hankekehitysvaiheesta, esimerkiksi soveltuvan alueen valinnasta, lähtien rakennusvaiheeseen, kehittää ja luvittaa hanketta yhteistyössä kunnan ja maanomistajien kanssa. Vuodesta 2010 lähtien YIT on toteuttanut Suomessa ja Ruotsissa lähes 200 tuulivoimalan perustusta asiakkailleen sekä rakentanut voimaloiden infran, kuten tiet. Tuulivoiman hankekehityksen YIT on aloittanut v. 2012 ja sillä on useita joko valmistuneita-, rakenteilla- ja kaavoitusvaiheessa olevia hankkeita.

YIT Suomi Oy:n tekemien esiselvitysten perusteella alue soveltuu hyvin tuulivoiman tuotantoon. Hankealue on muodostettu 1 500 metrin etäisyydellä lähimpiin rakennuksiin, ja Puolustusvoimat on lausunnossaan puoltanut kuuden (6) tuulivoimalaitoksen rakentamista hankealueelle. Voimaloiden määrä ja sijoittelu tarkentuu maanomistajien kanssa käytävien keskustelujen ja kaavoitusprosessin myötä. Alustavien suunnitelmien perusteella kaikkien voimalaitosten etäisyys lähimpään vakituiseen tai vapaa-ajan rakennukseen on vähintään 1600 metriä. Hankealue koostuu yksityisten omistuksessa olevista maista. Tällä hetkellä YIT on vuokrannut hankealueen maiden pinta- alasta n. 63 %

yhdenmukaisella vuokrasopimuksella. Loppuosan maanomistajilla on vielä mahdollisuus allekirjoittaa saman ehtoinen vuokrasopimus.

Tuulivoimahankkeen toteuttaminen edellyttää, että alueelle laaditaan oikeusvaikutteinen tuulivoimapuiston osayleiskaava ja hankealueen sijainnista sekä voimalaitosten yhteenlasketun kokonaistehon määrästä johtuen on todennäköisesti tehtävä ympäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA-ohjelma).

YIT Suomi Oy ehdottaa, että:

1. Alavieskan kunta käynnistäisi kaavoitusmenettelyn, jossa laadittaisiin oikeusvaikutteinen tuulivoimaosayleiskaava, jonka perusteella kunta voi myöntää rakennusluvat.
2. YIT ei ole vielä valinnut kaavaa toteuttavaa konsulttia, mutta tulee tekemään sen mahdollisimman pikaisesti ja hyväksyttämään konsultin Alavieskan kunnalla.
3. Kaavan laatimisesta aiheutuvista konsultti-, selvitys- ja kuulutuskuluista vastaisi YIT.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kari Pentti

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että

1. Valtuusto päättää saattaa vireille tuulivoimarakentamista ohjaavan osayleiskaavan laatimiseen Miehennevan alueelle.
2. Valtuusto oikeuttaa kunnanhallituksen sopimaan kaavoituksen käytännön järjestelyistä ja hyväksymään YIT Suomi Oy:n kanssa tai sen hankkeelle perustaman projektiyhtiön kanssa laadittavan kaavoitussopimuksen ja hyväksymään hankekehittäjän esittämän kaavoituskonsultin. Kaavoitustyön kustannuksista vastaa yksinomaan YIT Suomi Oy .

Päätös

Mauri Marjakangas teki vastaehdotuksen, että kunnanhallitus ei esitä valtuustolle osayleiskaavan laatimista Miehennevan alueelle. Anne Huttunen ja Heikki Malinen kannattivat esitystä. Koska oli tehty kannatettu vastaesitys, puheenjohtaja totesi, että oli suoritettava äänestys. Pohjaesitys oli Jaa ja vastaesitys Ei. Äänestyksen tulos oli 5 Jaa-ääntä ja 3 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen tulleen hyväksytyksi.

Heikki Malinen, Anne Huttunen ja Mauri Marjakangas jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Tuomo Taka-Eilola poistui esteellisenä (intressijäävi, hallintolaki 28.1 § kohta 3), varajäsen Heikki Malinen saapui kokoukseen pykälän käsittelyn ajaksi.

Kunnaninsinööri Tuomas Häggman ja tekninen johtaja Ossi Laakso

olivat paikalla asiantuntijoina asian esittelyn ajan ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Kvalt 27.02.2023 § 5

Esittelijä	Kunnanhallitus
Päätösehdotus	1. Valtuusto päättää saattaa vireille tuulivoimarakentamista ohjaavan osayleiskaavan laatimiseen Miehennevan alueelle. 2. Valtuusto oikeuttaa kunnanhallituksen sopimaan kaavoituksen käytännön järjestelyistä ja hyväksymään YIT Suomi Oy:n kanssa tai sen hankkeelle perustaman projektiyhtiön kanssa laadittavan kaavoitus sopimuksen ja hyväksymään hankekehittäjän esittämän kaavoituskonsultin. Kaavoitustyön kustannuksista vastaa yksinomaan YIT Suomi Oy .
Päätös	Mauri Marjakangas esitti, että Miehennevan tuulivoimarakentamista ohjaavaa osayleiskaavaa ei saateta vireille. Anne Huttunen kannatti esitystä. Koska oli tehty kannatettu vastaesitys, puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja päätti äänestytavaksi nimenhuutoäänestyksen niin, että pohjaesitys oli Jaa ja vastaesitys Ei. Äänestyksen tulos oli 11 Jaa-ääntä, 6 Ei- ääntä ja 2 tyhjää (liitteenä). Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen tulleen hyväksytyksi. Mauri Marjakangas ja Anne Huttunen jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen (liitteenä). Tuomo Taka-Eilola poistui esteellisenä § 5 käsittelyn ajaksi (intressijäävi, hallintolaki 28.1. § kohta 3).

Khall 18.06.2024 § 136

valmistelija kunnaninsinööri, kunnanjohtaja

Miehennevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on valmistunut.

Miehennevan tuulivoimapuiston osayleiskaava hanketoimija on vaihtunut Eolus Energy Oy:ksi. Aiemmin hanketoimijana oli YIT Suomi Oy. Lisäksi tuulivoimapuiston lisäksi hankkeeseen tulee lisänä aurinkovoima.

Aurinko- ja tuulivoimaosayleiskaavan (MRL § 77) laatiminen on aloitettu hankeyhtiö Eolus Energy Oy:n (aiemmin YIT) aloitteesta ja se toteutetaan yhteistyössä Alavieskan kunnan kanssa. Osayleiskaavan kaavoitusaloite on hyväksytty kunnanhallituksessa 14.3.2023 § 74. Aurinko- ja tuulivoimahanke edistää hiilineutraalin energia-tuotannon tuottamista alueella.

Aurinko- ja tuulivoimahankkeen kaavoitus ja YVA-menettely toteutetaan erillisinä, mutta samanaikaisina prosesseina, konsulttitoimeksiantoina. Pääkonsulttina toimii ja osayleiskaavan laatii A-Insinöörit Suunnittelu Oy, YVA-menettelystä vastaa Ecobio Oy ja näiden vaikutusten arvioinnin edellyttämiä selvityksiä laaditaan alikonsulttien toimesta.

Suunnittelualue sijaitsee Pohjois-Pohjanmaalla Alavieskan kunnassa, Taluskylän kylästä koilliseen. Lähimmät kuntakeskukset ovat Alavieska noin 10 kilometrin päässä ja Merijärvi noin 5 kilometrin päässä. Hankealue rajautuu osittain Merijärven vastaiseen kuntarajaan. Alue on pääasiassa metsätalousaluetta eikä alueella ole asutusta. Alueen kahdelle peltoalueelle suunnitellaan aurinkovoimaloiden sijoittamista. Hankkeen vaikutukset ulottuvat osittain myös Merijärven, Pyhäjoen, Kalajoen, Ylivieskan ja Oulaisten kuntien alueelle. Suunnittelualan likimääräinen sijainti ja suhde kuntakeskuksiin on esitetty OAS:n kansi-lehdellä ja seuraavan sivun kartalla.

Tehtävänä on laatia osayleiskaava aurinko- ja tuulivoimahanketta varten (MRL § 77) noin 510 ha suuruiselle alueelle Alavieskan kuntaan. Kaavalla tutkitaan alustavasti kuuden, kokonaiskorkeudeltaan noin 300 metrin tuulivoimalan sijoittamista alueelle. Tämän lisäksi huomioidaan erikseen hankkeen edellyttämät sähkönsiirtoreitit, jotka sijoittuvat Alavieskan alueelle tai yhteisreitti toisen hankkeen kanssa Merijärven kunnan rajalle. Hanke edellyttää YVA-menettelyä, sillä alueella on jo runsaasti tuulivoimaa ja hanke muodostaa yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. Tavoitteena on arvioida hankkeen vaikutukset laaja-alaisesti YVA-menettelyssä ja osayleiskaavoituksessa. Suunnittelualue tarkentuu kaavoitusprosessin edetessä ja alueelle tehtävien selvitysten tulosten perusteella.

Kaavahankkeen vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta kuulutetaan Kalajokiseutu-lehdessä, Kalajaska-lehdessä ja Alavieska-lehdessä sekä kaupungin virallisissa kuulutuksissa kaupungin nettisivuilla. Ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille ilmoitetaan kirjeitse kaavoituksen vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläoloaikana pidetään yleisötilaisuus.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa kaavatyön edetessä. Oheismateriaalina on osallistumis- ja arviointisuunnitelma OAS.

Hanke on ei-seudullinen ja sitä ei ole osoitettu tuulivoima-alueeksi Pohjois- pohjanmaan voimassa olevassa maakuntakaavoissa.

Keskeisenä osana hanketta on selvitysten laadinta ja vaikutusten arviointi. Vaikutusten arvioinnin pohjaksi tarvittavia selvityksiä laaditaan osana YVA-menettelyä ja tuulivoimaosayleiskaavan laatimista, mm. luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristö- sekä arkeologiset selvitykset, näkyvyysanalyysi, melu- ja välkemallinnukset.

Myös Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavoituksen ja siihen liittyvien selvityshankkeiden, kuten TUULI (päättynyt 9/2022) ja EMMI-hankkeiden (alkoi 9/2022), yhteydessä tehtyjä selvityksiä hyödynnetään suunnittelun vaikutusten arvioinnissa ja jatkoselvityksissä.

Vaikutusten arviointi laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 9 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 1 §:n mukaan. Vaikutuksia arvioitaessa otetaan huomioon kaa-van tehtävä ja tarkoitus. Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan kaavan toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kari Pentti

Päätösehdotus

Kunnanhallitus:

1. hyväksyy Miehennevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman yleisesti nähtäville MRL:n 63 §:n mukaisesti 12.8-16.9.2024.
2. järjestää yleisötilaisuuden yhdessä Pohjois- Pohjanmaan Ely-keskuksen YVA-ohjelman kanssa
3. pyytää viranomaislausunnot ja antaa osallisille mahdollisuuden esittää asiasta mielipiteensä

Päätös

Merkitään pöytäkirjaan, että kunnaninsinööri Tuomas Häggman esitteli asian ja poistui kokouksesta päätöksenteon ajaksi.

Keskustelun aikana Janne Havisto esitti, että asia jätetään pöydälle. Anne Huttunen kannatti Haviston esitystä pöydityksestä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pöyditysesitys, jota on kannatettu ja siitä tulee äänestää. Puheenjohtaja esitti, että asiasta äänestetään nimenhuutoäänestyksellä niin, että asian käsittelyn jatkaminen on JAA ja Haviston esitys pöydälle jätöstä on EI. Hallitus hyväksyi äänestystavan ja -järjestyksen.

Nimenhuutoäänestyksessä annettiin seitsemän (7) ääntä, joista kolme (3) EI -ääntä (Havisto, Huttunen, Malinen) ja neljä (4) JAA -ääntä (Mattila, Isokääntä, Simonen, Takkunen). Näin ollen asian käsittelyä jatkettiin.

Merkitään pöytäkirjaan, että valtuuston varapuheenjohtaja Jarkko Pehkonen poistui kokouksesta klo 18.49.

Keskustelun aikana Janne Havisto esitti, että Miehennevan aurinko- ja tuulivoimapuiston osayleiskaavaa ei tule edistää. Anne Huttunen ja Heikki Malinen kannattivat Haviston esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty muutosesitys, jota on kannatettu ja siitä tulee äänestää. Puheenjohtaja esitti, että asiasta äänestetään nimenhuutoäänestyksellä niin, että pohjaesitys on JAA ja Haviston esitys on EI. Hallitus hyväksyi äänestystavan ja -järjestyksen.

Nimenhuutoäänestyksessä annettiin seitsemän (7) ääntä, joista kolme (3) EI -ääntä (Havisto, Huttunen, Malinen) ja neljä (4) JAA -ääntä (Mattila, Isokääntä, Simonen, Takkunen). Näin ollen pohjaesitys tuli hallituksen päätökseksi.

Kunnanhallitus päätti:

1. hyväksyä Miehennevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman yleisesti nähtäville MRL:n 63 §:n mukaisesti 12.8-16.9.2024.
2. järjestää yleisötilaisuuden yhdessä Pohjois- Pohjanmaan Ely-keskuksen YVA-ohjelman kanssa
3. pyytää viranomaislausunnot ja antaa osallisille mahdollisuuden esittää asiasta mielipiteensä.

Havisto, Huttunen ja Malinen jättivät asiaan eriävän mielipiteen (liitteenä).

Merkitään pöytäkirjaan, että kunnanhallitus piti tauon klo 19.24-19:30.

Oy:n (aiemmin YIT) aloitteesta ja se toteutetaan yhteistyössä kaavoitusviranomaisen, Alavieskan kunnan kanssa. Osayleiskaavan kaavoitusaloite on hyväksytty kunnanhallituksessa 14.3.2023 § 74. Aurinko- ja tuulivoimahanke edistää hiilineutraalin energiatuotannon tuottamista alueella.

Osallistumis- ja arviontisuunnitelma oli julkisesti nähtävillä 12.8-16.9.2024 välisenä aikana. Osallistumis- ja arviontisuunnitelman nähtävilläoloaikana jätettiin yhteensä kuusi lausuntoa ja yksi mielipide. Kaavoittaja on antanut vastineet lausunnoista ja mielipiteistä. Oheismateriaalina lausunnot sekä vastineet.

Kaavan valmisteluvaiheessa on pidetty YVA- lain mukainen ennakkoneuvottelu 13.3.2024 sekä viranomaisneuvottelu 8.4.2024. Viranomaisneuvottelussa käytiin läpi alustava kaavaluonnos selostuksineen sekä luonto- ja maisema sekä ympäristöselvityksineen. Viranomaisneuvotteluun osallistui mm. Pohjois- pohjanmaan Ely-keskus, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan museo sekä naapurikuntien edustajat. Viranomaisneuvottelun pohjalta kaavakonsulttina toimiva A-Insinöörit on laatinut kaavaluonnosasiakirjat. Oheimateriaalina kaavaluonnoskartta, kaavaselostus, sekä muut kaavaa varten laaditut selvitykset sekä YVA-selostus. Osayleiskaavan laatimiseen sekä YVA-menettelyyn liittyen järjestettiin yleisötilaisuus 27.8.2024.

Kaavaluonnos on laadittu alueidenkäyttölain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Osayleiskaavaa voidaan käyttää yleiskaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakentamisluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla (tv-1). Kaavoituksen kanssa yhtäaikaaisesti on vireillä ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely), sillä lähistöllä on jo runsaasti tuulivoimaa ja hanke muodostaa yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. Yhteysviranomaisena YVA-menettelyssä toimii Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Tavoitteena on arvioida hankkeen vaikutukset laaja-alaisesti YVA-menettelyssä ja osayleiskaavoituksessa.

Kaavoitustehtävänä on laatia osayleiskaava tuulivoimahanketta varten (AKL § 77), jossa osoitetaan alueita myös aurinkovoimalle, noin 950 hehtaarin suuruiselle alueelle Alavieskan kuntaan. Kaavaluonnoksen pohjana on käytetty YVA:n vaihtoehto 1 (VE1). Kaavalla tutkitaan alustavasti kuuden, kokonaiskorkeudeltaan noin 300 metrin tuulivoimalan sijoittamista kyseiselle paikalle. Lisäksi osoitetaan energiahuollon alueet aurinkosähköenergian tuotantoon sekä sähköaseman ja/tai akkuvaraston rakentamiseen. Tämän lisäksi huomioidaan erikseen hankkeen edellyttämät sähkönsiirtoreitit. Kaavakartalle on merkitty ohjeellinen maakaapelin sijainti. Lisäksi YVA-selostusvaiheessa on tutkittu muita sähkönsiirtoreittejä, jotka sijoittuvat suunnittelualueen pohjoisosaan kohti Jylkän sähköasemaa sekä Merijärven kunnan rajalle. Sähkönsiirron reittien kuvaukset tarkentuvat tarvittaessa kaavan ehdotusvaiheessa.

Suunnittelualue sijaitsee Pohjois-Pohjanmaalla Alavieskan kunnassa, Taluskylän kylästä koilliseen. Lähimmät kuntakeskukset ovat Alavieska noin kymmenen kilometrin päässä ja Merijärvi noin viiden kilometrin päässä. Suunnittelualue rajautuu osittain Merijärven vastaiseen kuntarajaan. Alueelle suunnitellaan kuutta tuulivoimalaa ja kahdelle peltoalueelle aurinkovoimaloita.

Suunnittelualue on pääasiassa metsätalousaluetta eikä siellä ole asutusta. Hankkeen vaikutukset ulottuvat osittain myös Merijärven, Pyhäjoen, Kalajoen, Ylivieskan ja Oulaisten kuntien alueelle. Kaava-alueen raja-alue voi muuttua kaavaprosessin aikana mm. lähtötietojen, laadittavien selvitysten ja niiden johtopäätösten tai vuorovaikutuksen takia. Kaava-alueella ei sijaitse vakituksia- eikä vapaa-ajan rakennuksia. Lähin vakituinen asuinrakennus sijaitsee n. 1,8 km päässä hankealueen tuulivoimalasta. Alle 2 km etäisyydellä suunnitelluista voimalapaikasta sijaitsee 15 vakituista asuinrakennusta sekä 2 vapaa-ajan rakennusta.

Osayleiskaava-alueen pinta-ala on noin 950 hehtaaria. Kaava-alueen pinta-ala on kasvanut kaavoituksen vireille asettamisen jälkeen. Osayleiskaavalla osoitetaan alueelle maa- ja metsätalousvaltaisista alueista (M-1), joille saa sijoittaa tuulivoimaloita, niille erikseen osoitetuille alueille (tv-1). Osayleiskaavassa osoitetaan tuulivoimaloiden rakennusalat, tiestö ja sähkönsiirtoon tarvittavat asennukset (maakaapelit, sähköasema, akkujärjestelmät) kaava-alueella sekä annetaan määräyksiä voimaloiden korkeuteen ja ulkoasuun. Osayleiskaavassa huomioidaan myös erillisselvityksissä (mm. maisemavaikutukset, luontoselvitykset ja arkeologinen inventointi) havaitut arvot. Kaavassa osoitetaan myös alueet aurinkosähköenergian tuotantoon, sähköasemalle ja maa-aineksen ottoon. Osayleiskaavakartan merkinnät ja määräykset esitetään osayleiskaavakartalla. Osayleiskaavan toteuttaminen voidaan aloittaa, kun se on hyväksytty valtuustossa ja saanut lainvoiman kuulutuksella.

Suunnittelualue ja sen lähiympäristö on harvaan rakennettua metsätalousaluetta, ja se on luokiteltu harvaan asutuksi maaseuduksi (SYKE, Harva ja tiheä taajama-alue 2022). Alueen lähiympäristössä on suhteellisen tiivistä nauhamaista kyläasutusta tukeutuen Tammelantiehen ja Taluskyläntiehen. Suunnittelualueella ei sijaitse vakituksia asuntoja tai loma-asuntoja. Suunnittelualueen lähiympäristössä sijaitsee kaksi toiminnassa olevaa tuulivoimaluetta: Kytölä (1,5 km suunnittelualueesta) ja Saarenkylä-Vieskanjärvi (3 km suunnittelualueesta).

Suunnittelualue on luonnonoloiltaan pääasiassa metsäistä ja paikoitellen soista. Lisäksi alueella on useampia peltoja. Korkeuserojen vaihtelu on maltillista ja korkeimmat mäet sijoittuvat suunnittelualueen kaakkois- ja itäosaan. Suunnittelualue on osa keskiboreaalista metsäkasvillisuusvyöhykettä. Tuuli- ja aurinkovoimapuisto sijoittuu metsäisille alueille sekä peltoaukealle. Suunnittelualueella ei sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita eikä

alueen lähietäisyydelle (< 10 km etäisyydelle) sijoitu pohjavesialueita. Suunnittelualuetta lähin pohjavesialue Kiimamaa sijaitsee 12,5 kilometriä etelään Alavieskassa.

Suunnittelualueelle ei sijoitu luonnonsuojelualueita. Noin kolmen kilometrin etäisyydelle suunnitelluista voimaloista sijoittuu lähimmät suojelalueet, yksityinen Isonkarhunkääntäjän luonnonsuojelualue (YSA) sekä valtion hallinnoima Ryökönkankaan suojelualue. Ryökönkankangas on vanhojen metsien suojelualue ja kuuluu luontodirektiivin mukaisiin erityisten suojelutoimien alueisiin (SAC). Ryökönkanga kuuluu myös Natura 2000- alueeseen.

Suunnittelualue ei kuulu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin, eikä suunnittelualueella sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita tai merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sijoittuvat yli kymmenen kilometrin päähän alueesta ja valtakunnallisesti arvokkaat alueet yli 20 kilometrin päähän. Lähin maakunnallisesti merkittävä Taluskylän kulttuuriympäristö sijaitsee aivan suunnittelualueen eteläpuolella noin kahden kilometrin etäisyydellä. Suunnittelualue ei kuulu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviin rakennetun kulttuuriympäristön kohteisiin. Lähin valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY) on Jylkän talonpoikaistila.

Suunnittelualueella oli aiemmin tiedossa neljä kiinteää muinaisjäännöstä ja yksi muu kulttuuriperintökohde. Arkeologisen inventoinnin aikana löydettiin seitsemän uutta arkeologista kohdetta, joista yksi ehdotetaan kiinteäksi muinaisjäännökseksi (historiallisen ajan tervahauta) ja kuusi muiksi kulttuuriperintökohteiksi (historiallisen ajan rajamerkkejä). Suunniteltujen sähkönsiirtoreittien vaikutusalueella oli aiemmin tiedossa neljä kiinteää muinaisjäännöstä, kaksi muuta kulttuuriperintökohdetta ja yksi mahdollinen muinaisjäännös. Inventoinnissa löydettiin kolme uutta kulttuuriperintökohdetta (historiallisen ajan rajamerkkejä).

Inventoinnin jälkeen suunnittelualueella tunnetaan viisi kiinteää muinaisjäännöstä ja seitsemän muuta kulttuuriperintökohdetta. Sähkönsiirtoreittien vaikutusalueella tunnetaan viisi kiinteää muinaisjäännöstä ja viisi muuta kulttuuriperintökohdetta.

Nykyisin suunniteltavat, noin 300 metriä korkeat voimalat aiheuttavat suurempia vaikutuksia etenkin lähialueelle kuin aiemmin rakennetut alle 200 metriä korkeat tuulivoimalat. Kaukovaikutusalueella ja teoreettisella maksiminäkyvyysalueella vaikutukset tasaantuvat, sillä ilmakehän häiriötekijät ja ihmisen silmän erotuskyky tulevat vastaan. Tuulivoimala koostuu perustuksista, tornista, konehuoneesta ja roottorista. Lentoestevalot sijoitetaan konehuoneen korkeudelle.

Suunnittelualueen elinkeinotoiminta perustuu maa- ja metsätalouteen. Suunnittelualuetta voidaan käyttää virkistytymiseen, marjastukseen ja sienestystyöhön jokaisen oikeuksin. Alueella ei ole rakennettuja virkistysalueita tai -reittejä. Lähimmät virkistysalueet sijaitsevat noin neljän kilometrin päässä

voimaloista. Taluskylässä on luontopolku ja Linnakallion toimintakeskus.

Alue on yksityisten maanomistajien, rahastojen ja kunnan omistuksessa. Eolus Energy Oy on tehnyt pääosin alueen maanomistajien kanssa maanvuokrasopimukset.

Suunnittelualueella voimassa olevat maakuntakaavat ovat esitetty Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen yhdistelmäkartassa (18.1.2022). Nyt voimassa olevassa maakuntakaavoissa suunnittelualuetta ei ole osoitettu tuulivoima-alueeksi. Miehennevan hanke ei kokonsa puolesta ole seudullinen, eikä aluetta ole tarkasteltu tv-alueena vireillä olevassa energia- ja ilmastovaihemmaakuntakaavassa.

Alue kuuluu myös maaseudun kehittämisen kohdealueeseen, jossa kehitetään maatalouteen ja muihin maaseutuelinkeinoihin perustuvaa asumista ja virkistyskäyttöä. Suunnittelussa huomioidaan luonnon ja ympäristön kestävä käyttö, maatalouden toimintaedellytykset ja vesistön vedenlaadun turvaaminen.

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia yleiskaavoja. Lähimmät voimassa olevat yleiskaavat liittyvät tuulivoimahankkeisiin. Saarenkylä-Vieskanjärvi tuulivoimaosayleiskaava noin viiden kilometrin päässä ja Kytölän tuulivoimaosayleiskaava noin kolmen kilometrin päässä kaava-alueen rajasta.

Alueella ei ole voimassa asemakaavoja. Lähin asemakaavoitettu alue sijaitsee Merijärven kirkonkylällä noin viiden kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta. Seuraavat asemakaavoitetut alueet sijaitsevat Alavieskan keskustassa noin kahdeksan kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta.

Suunnittelualueelle on laadittu Eolus Energy Oy:n tilauksesta mm. seuraavat selvitykset:

- luontoselvitys
- meluselvitys
- välkeselvitys
- maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys
- linnust selvitys

Selvityksissä ja mallinuksissa on huomioitu yhteisvaikutukset naapuripuistot: Saarenkylä-Vieskanjärvi (9 voimalaa), Kytölä (6 voimalaa), Ristiveto (6 voimalaa), Karhunnevan kangas (33 voimalaa) ja Kettukangas (29 voimalaa). Saarenkylä-Vieskanjärvi ja Kytölä ovat jo toiminnassa.

Vaikutusten arviointi laaditaan Alueidenkäyttölain 9 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 1 §:n mukaan.

Vaikutuksia arvioitaessa otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Tuulivoima-alueen maankäyttöä rajoittavat suorat vaikutukset ovat paikallisia ja kohdistuvat lähinnä rakennuspaikkoihin ja niiden välittömään läheisyyteen. Tuulivoima-alueen rakennuspaikat muuttuvat maa- ja metsätalousalueesta rakennetuksi alueeksi alueelle sijoitettavien voimalapaikkojen, teiden ja voimajohtoalueiden myötä.

Tuulivoima-alueen vaikutukset asumiseen ja loma-asumiseen ovat sekä suoria (melu-, välke-, varjostus- ja näkyvyysvaikutus) sekä epäsuoria (asumisen viihtyisyys, huolet ja pelot). Rakentamisella voi olla hetkellisiä vaikutuksia, sillä tuulivoima-alueen rakentamisen yhteydessä liikenteestä aiheutuu jonkin verran melua. Tuulivoima-alueen vaikutukset (erityisesti melu ja välke) rajoittavat rakentamista tuulivoima-alueen välittömässä läheisyydessä. Esimerkiksi tuulivoimaloiden yli 40 desibelin melualueelle ei ole mahdollista sijoittaa asuin- tai lomarakentamista kuin osoittamalla erikseen, että melun ohjearvot alittuvat ja määräykset täyttyvät. Tuulivoima-alueilla on todennäköisesti haja-asutusta hillitsevä vaikutus. Vaikutukset eivät ulotu tuulivoima-alueella harjoitettavaan maa- ja metsätalouteen sekä turvetuotantoon, sillä niitä voidaan harjoittaa jatkossakin tuulivoima-alueen sisällä. YVA-selostuksen mukaan hankkeen välittömät vaikutukset maankäyttöön ilmenevät tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ja sähkönsiirtoreitin aiheuttamassa maankäytön muutoksessa.

Osa metsätalousalueista muuttuu tuulivoiman rakennuspaikoiksi, mikä vaikuttaa myös virkistyskäyttöön. Valtaosalla suunnittelualueesta maankäyttö voi kuitenkin jatkua entisellään. Jokaisen tuulivoimalan ympäriltä raivataan puusto noin 2 hehtaarin alueelta, ja sähköaseman kohdalta 1,5 hehtaaria. Aurinkovoimalat sijoittuvat pellolle, joten niiden alueelta ei raivata puustoa. Metsää raivataan uusien huoltoteiden tieltä 15 metrin leveydeltä. Maankäytön muutos suunnittelualueella on noin 67,3 hehtaaria, mikä on noin 7 % suunnittelualueen kokonaispinta-alasta.

Melu ja välke voivat rajoittaa maankäyttöä tuulivoima-alueen lähiympäristössä. Esimerkiksi alueilla, joissa melutaso ylittää 40 desibeliä, rakennusten sijoittaminen voi olla rajoitettua ilman erityisiä toimenpiteitä melun vähentämiseksi.

Maisemaselvityksen mukaan Miehennevan hankkeen suurimmat kielteiset maisemavaikutukset kohdistuvat Talusojan ja Mehtäkylän viljelysmaisemiin, jotka sijaitsevat lähivaikutusalueella (0–9 km). Hankkeen yhteisvaikutukset nykyisten tuulivoimapuistojen kanssa korostavat kielteisiä vaikutuksia, erityisesti saartovaikutuksen vuoksi. Tämä saartovaikutus on merkittävä syy siihen, miksi hankkeen maisemavaikutukset ovat suuria kyseisissä viljelysmaisemissa.

Tuuli- ja aurinkovoimahankkeen sekä sähkönsiirtoreittien vaikutukset kohdistuvat pääasiassa rakentamisalueille ja niiden ympäristöön. Normaalitoiminnan aikana vaikutuksia voi syntyä lähinnä onnettomuuksien yhteydessä. Toiminnan päättymisen vaikutukset

maa- ja kallioperään ovat pienemmät kuin rakentamisvaiheessa, sillä kaivamista ei ole tarpeen tehdä. YVA-selostuksen mukaan vaikutusalueen maa- ja kallioperän herkkyys arvioidaan vähäiseksi.

Normaalitoiminnan ja toiminnan lopettamisen ei odoteta YVA-selostuksen mukaan aiheuttavan merkittäviä vaikutuksia maa- ja kallioperään.

Suunnittelualueelta ja YVA-ohjelmavaiheen sähkönsiirtoreiteillä tehdyssä selvityksessä ei löydetty liito-oravan pesimä- tai levähdyspaikkoja eikä käytössä olevia elinpiirejä.

Viitasammakkoselvityksen aikana ei tehty havaintoja viitasammakoista tai niiden lisääntymis- ja levähdyspaikoista. Lajin herkkyys vaikutusalueella arvioidaan YVA-selostuksessa vähäiseksi.

Lepakoiden osalta ei tehty havaintoja niiden lisääntymis- tai levähdyspaikoista. Selvitysalueella esiintyy pohjanlepakkoa ja siippoja, mutta niiden aktiivisuus on vähäistä ja painottuu loppukesään.

Suurpetoselvityksen yhteydessä ei tehty havaintoja ahmasta (erittäin uhanalainen), ja niiden vaikutukset arvioidaan YVA-selostuksessa vähäisen kielteisiksi. Myöskään karhuista (siljälläpidettävä) ja susista (erittäin uhanalainen) ei tehty havaintoja, ja niiden vaikutukset arvioidaan vähäisen tai kohtalaisen kielteisiksi. Suunnittelualueella sijaitsee ilveksen reviiri, mutta selvityksessä ei löydetty lajin pesiä.

Tuuli- ja aurinkovoimahankkeen merkittävimmät vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyypeihin tapahtuvat rakennusvaiheen aikana, kun alueet raivataan kasvillisuudesta ja maaperää muokataan. Rakentaminen muuttaa osan luonnonympäristöstä pysyvästi rakennetuksi ympäristöksi ja aiheuttaa elinympäristöjen pirstoutumista. Aurinkovoimalan normaalitoiminnassa kasvillisuus pidetään matalana, mikä estää sen luontaisen kehittymisen. Voimajohtoalueen elinkaaren aikana osa vaikutuksista kasvillisuuteen ja luontotyypeihin on tilapäisiä ja osa pysyviä, kuten johtoaukean muuttuminen puuttomaksi metsäisillä alueilla.

Tuulivoimahankkeiden ihmisiin kohdistuvat vaikutukset liittyvät asumisviihtyisyyteen ja suunnittelualueen virkistyskäyttöön (metsästys, marjastus, ulkoilu). Tuuli- ja aurinkovoimahankkeet vaikuttavat ihmisten elinoloihin ja asumiseen eri vaiheissa, kuten suunnittelussa, rakentamisessa, toiminnassa ja käytöstä poistossa. Vaikutukset voivat olla hetkellisiä tai pysyviä, ja niiden voimakkuus ja laajuus vaihtelevat. Suorat vaikutukset voivat olla esimerkiksi melu ja maisemamuutokset, kun taas epäsuorat vaikutukset liittyvät asumisen viihtyvyyteen ja stressiin. Rakentamisen aikana melu ja liikenteen lisääntyminen voivat heikentää asumisviihtyvyyttä, mutta työllisyys voi parantua. Toiminnan päättyessä alue maisemoidaan, mikä parantaa virkistyskäytön mahdollisuuksia.

Miehennevan vaikutusalueen herkkyys muutokselle arvioidaan YVA-selostuksessa kohtalaiseksi elinolojen ja asumisen osalta, perustuen

potentiaalisten haitankärsijöiden kohtalaiseen määrään ja alueen kohtuulliseen sopeutumiskykyyn.

Tuuli- ja aurinkovoimaloiden rakentaminen voi vaikuttaa alueen virkistyskäyttöön ja viihtyisyyteen monin tavoin. Maankäytön ja maiseman muutokset sekä voimaloiden äänet ja varjot voivat vaikuttaa viihtyvyyteen. Rakentamisen aikana liikkumista alueella voidaan joutua rajoittamaan turvallisuussyistä. Uudet ja parannetut tiet voivat muuttaa ulkoilualueiden käyttöä. Vaikka alueella ei ole virallisia virkistyskohteita, voimaloiden näkyvyys voi heikentää sen houkuttelevuutta virkistyskäyttöön. Alue soveltuu kuitenkin jatkossakin virkistyskäyttöön, lukuun ottamatta aidattavaa sähköaseman aluetta.

Hankkeen merkittävimmät meluvaikutukset ilmenevät toimintavaiheessa, koska tämä vaihe kestää suhteellisen pitkään. Tuulivoimaloiden toiminnan aikana syntyvä melu johtuu pääasiassa lapojen aerodynaamisesta melusta ja sähköntuotantokoneiston äänistä. Melumallinnusten mukaan asuin- ja vapaa-ajan asuntojen melutaso ei ylitä valtioneuvoston asetuksen ohjearvoja. Myöskään STM:n antamat sisätilojen pienitaajuisen melun ohjearvot eivät ylitä.

Suomen lainsäädännössä ei ole asetettu raja-arvoja tai suosituksia välkevaikutukselle. Ympäristöhallinnon ohjeen OH 5/2016 mukaan Suomessa on suositeltavaa käyttää muiden maiden ohjearvoja vaikutuksia arvioitaessa. Kaavaluonnoksessa esitetyssä vaihtoehdossa VE1 Ruotsin ja Saksan maksimisuositus kahdeksan tunnin vuotuisesta varjon välkkeestä ylitetään yhdessä havainnointipisteessä (vakituinen asunto). Teoreettinen maksimisuositus (30 h/v) ylitetään yhdessä havainnointipisteessä. Teoreettisen maksimitilanteen suositus 30 min/pv ei ylitä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Kari Pentti
Päätösehdotus	Kunnanhallitus 1. hyväksyy Miehennevan aurinko - ja tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnoksen ja kaavaselostuksen 2. asettaa osayleiskaavaluonnoksen ja -kaavaselostuksen liitteineen nähtäville Alueidenkäyttölain 62 §:n ja valtioneuvoston asetuksen (29.12.2006/1441) 30 §:n mukaisesti. 22.5.2025 - 30.6.2025 Alavieskan kunnantalolle ja kirjastoon sekä Alavieskan kunnan internet-sivuille 3. järjestää yleisötilaisuuden kunnan kaavaluonnoksesta keskiviikkona 4.6.2025 klo. 17.00-19.00 Alavieskan kunnantalolla (Pappilantie 1) sekä verkkolähetyksenä. 4. pyytää viranomaisilta lausunnot kaavaluonnosaineistosta.
Päätös	Tekninen johtaja Tuomas Häggman esitteli asian asiantuntijana ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Jyrki Vääräkoski poistui pykälän käsittelyn ajaksi (hallintolaki 28 § kohta 3).

Keskustelun aikana Mauri Marjakangas esitti, ettei kaavaa hyväksytä. Heikki Malinen kannatti esitystä.

Koska keskustelun aikana oltiin tehty muutosesitys, puheenjohtaja totesi, että asiasta äänestetään. Puheenjohtaja esitti, että pohjaesitys on äänestyksessä JAA ja Marjakankaan muutosesitys EI ja että äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä.

Äänestys tulos oli JAA -ääniä annettiin 5 (viisi) ja EI -ääniä 3 (kolme). Pohjaesitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus

1. hyväksyy Miehennevan aurinko - ja tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnoksen ja kaavaselostuksen
2. asettaa osayleiskaavaluonnoksen ja -kaavaselostuksen liitteineen nähtäville Alueidenkäyttölain 62 §:n ja valtioneuvoston asetuksen (29.12.2006/1441) 30 §:n mukaisesti. 22.5.2025 - 30.6.2025 Alavieskan kunnantalolle ja kirjastoon sekä Alavieskan kunnan internet-sivuille
3. järjestää yleisötilaisuuden kunnan kaavaluonnoksesta keskiviikkona 4.6.2025 klo. 17.00-19.00 Alavieskan kunnantalolla (Pappilantie 1) sekä verkkolähetyksenä.
4. pyytää viranomaisilta lausunnot kaavaluonnosaineistosta.

Malinen, Marjakangas ja Huttunen jättivät asiaan eriävän mielipiteen (liitteenä).